

★ I Randers skal vi forske i køers bøvser: Bliver målt i automater på marken

[Amtsavisen.dk](#), 18. september 2024 05:14, Nicolai Cornelius Frigaard Nyhjem nicon@amtsavisen.dk..., 577 ord, Id:ea64e501,

Aldrig har en bøvs fra en ko været vigtigere. Et dansk forskningsprojekt skal nemlig måle metanudslippet fra køers bøvser, så det kan undersøges, om køer, der går på græs, udleder mindre metangas end dem, der fodres i stalde.

Assentoft: Du behøver ikke at spærre øjnene op, hvis du ser køer på græs i Assentoft, der fra tid til anden stikker hovedet ind i en stor maskine. For køerne er med i et forskningsprojekt, hvor deres bøvser skal måles for metanudslip.

Automaten måler metan i bøvser fra køer, der går på græs, så det kan vurderes, om græssende køer kan være et tiltag for at mindske klimaaftrykket i landbruget, fremfor de konventionelle køer, der fodres med ensilage i staldende.

Lars og Lene Jørgensen, der er økologiske landmænd ved Assentoft, har bidraget med deres 75 køer til projektet. Lars Jørgensen har haft køerne på græs de seneste to år, så for ham var det et let valg, da parret blev spurgt, om de ville hjælpe til.

- Vi skulle faktisk ikke ændre noget ved den måde, køerne græsser på. Og så vil vi også gerne se nogle danske tal på det her forskningsprojekt, så da vi blev spurgt, ville vi gerne være med.

Køernes metanudslip bliver målt i automater, der lokker dem til med kraftfoder, som kan sidestilles med godbidder.

- Maskinen kan genkende koen, når den stikker hovedet ind for at spise. Herfra kan vi så få data på, hvilke køer, der spiser, og hvor meget metan de udleder, når de indtager græs, fortæller Julie Henriksen, der er medprojektleder ved innovationscenteret for økologisk landbrug.

Her er metanudledningen fra køer størst

Det er en udbredt opfattelse, at det er køernes prutter, der er klimaskurken. Den opfattelse passer dog ikke.

95 procent af metanen kommer fra køernes udånding, og kun 5 procent af metanen

kommer fra koens bagdel.

Omkring 20 procent af landbrugets samlede drivhusgasser kommer fra køerne.

Kilde: International Centre for Research in Organic Food Systems

Forskningsprojektet bliver foretaget af MetGraz som Aarhus Universitet blandt andre står bag, og kommer til at vare tre år.

I øjeblikket er der undersøgelser fra Holland og foreløbige undersøgelser fra Danmark, som tyder på, at køer, der græsser på marken, udleder mindre metan end dem i stalden. I forskningsprojektet vil man undersøge, hvad årsagen er bag den mindre udledning.

- Det er også vigtigt, at vi får danske målinger, da den udenlandske data ikke er overførbare. Vi håber, at vi kan eftervise en reduktion i udslip af metangasser. Og så skulle den data, vi får, også meget gerne give et bedre grundlag for en vurdering af klimaafgiften, fortæller Julie Henriksen.

Skulle effekten dog være mindre, end man forventer, er det ikke noget, der vil få Lars Jørgensen til at ændre praksis:

- Vi har fået gode erfaringer med at lade køerne græsse udenfor. Vi giver dem en græsfold med græs, der svarer til en dags foder, og næste dag flytter vi dem et nyt sted hen, så græsset kan få lov at vokse igen. Så løsningen her er vi glade for uanset.

Som det er lige nu, kommer alle økologiske køer på græs fra foråret til efteråret, det står i kontrast til de konventionelle køer, hvor 15 procent kommer på græs.

For Lars Jørgensen var det tidspunktet for målingen også kærkomment.

- Det er på tide, at der bliver lavet nogle danske målinger, så har vi nogle tal at forholde os til. Især når der skal laves politik om landbruget.

Skal sættes i dansk kontekst

- Gør det en forskel for udslippet af metan, om en ko bliver fodret i en stald, eller om den græsser under åben himmel? Det skal 70 køer fra Randers-kanten nu være med til at løfte sløret for. Arkivfoto: Morten Pape Her er automaten, der måler køernes

metanudslip, når de spiser. Automaten lokker kørerne til ved hjælp af kraftfoder, der svarer til godbidder for hunde. Foto: Kirstine Flintholm Jørgensen

